

prijetnejši. V sled tega je sklenil voditelj vrnitev, ker je bila njegova naloga itak izvršena. Ali tako lahko ni šlo. Lahi so se v temni noči zasedli ob straneh naših; na črti za vrnitev naših stal je poleg tega laški mnogo močnejši oddelek. Torej so bili obkoljeni in pred vjetništvom! Ali tako lahko se hrabri naši planinski sinovi ne pustijo vjeti! Hitro so se zbrali in brez oziroma premoč napadli so Lahe z bajonetom. Ta sunek Lahi niso izdržali; pobegnili so na obeh straneh pota. Pot za vrnitev je bila zopet prosta in kot spomin je vzela naša hrabra kompanija še 2 oficirja ter 72 mož od Lahov kot vjete seboj. Lahi, ki niso vedeli, da so naši dolino že zapustili, streljali so drug na druzega, dokler niso z vpitjem svojo zmoto izpoznali. V grozni svoji jezi streljali so še za našimi, brez da bi jim napravili kaj škode. Svoj nameravani napad pa Lahi niso izvršili.

Izpred sodišča.

Peter Majdič pred sodnijo.

Celje, 19. aprila. Včeraj se je imel veleindustrijec in lastnik umetnega mlina Peter Majdič s svojim magacinerjem Antonom Staute, nadmlinarjem Alojzom Groschädl in prodajalko Minko Kos pred okrožno sodnijo zagovarjati. V sled raznih pritožb se je lansko leto v zalogi Majdičevega mlina poskušnje moke odvzelo, katerih preiskava je dognala neprijetni okus in duh po mrčesiju. Deloma se je mrčesiu tudi v moki nahajalo. Preiskovalni zavod je izjavil, da je ta moka pokvarjena. Nadaljnje preiskave so dograle, da se nahajajo v moki pajčvine, črvi, semeni plevela, pesek, bakterije, tako veliko smeti in nožne moke. Izvedenec Scheibmeier je izjavil, da je moka z otrobi pomešana in tako malo vredna, da kot krušna moka sploh ne pride v poštov. Peter Majdič je bil tudi naviganja cen obdolžen, ker je dne 2. julija p. l. 25 kg pšenične moke št. 0 za 1 kruno 15 vin. pri eni kili prodajal, medtem ko je namestnija dolčila 1 K za primera. Tudi se je mnogo moke prištedilo in v jnemu zavodu za žitni promet zamolčalo. Sicer Majdič res pri svojem velikem podjetju ne more vsako stvar sam pregledati; drugače pa stoji stvar z moko, ki jo je prodal pekarna Janičič v Kürbischu. Tu se je šlo za veliko množino, ki je bila skoraj edokamerno in na slični način pokvarjena. Majdič pravi, da je na slabii kakovosti te moke kriva ogrska pšenica; nadmlinar pa prizna, da je bila dotična moka zmleta iz pošiljatve pšenice, ki je bila izborne kakovosti in pri kateri se je doseglo večji pridelek od 70 metarskih centrov. Vsled ngodnih izpovedb dveh izvedencov iz Celja bil je Peter Majdič obsojen na denarno globo 300 kron, Minka Kos pa na denarno globo 20 krun. Ostala obtoženca sta bila oproščena. Zaplenjene zaloge moke pa se je proglašilo kot zapadle.

Razširjenje kužnih bolezni.

Gradec, 1. maja. Neizobraženi ljudje so naravnost brezkrbni glede razširjanja kužnih bolezni. V svoji lahkomiselnosti ne škodujejo samo sebi, marveč tudi sprošnosti. Oni prekrizijo vse potrebne odredbe oblasti in so sled tega s prvi vrsti krivi, da se gotove bolezni takoj naglo razširjajo ter toliko žrtev zahtevajo. Pred graškim okrajnim sodiščem se je imel zagovarjati mizarški pomočnik Johan Lechner. Bolan je šel k zdravniku, ki mu je naročil, da naj gre takoj domu in naj počaka sanitetni voz, ki ga bode prepeljal v bolnišnico. Ko je voz prišel, Lechnerja ni bilo doma. Šel je na kolodvor, bil tam med mnogimi ljudmi, se podal v gostilne in kavarne itd. Ko je drugo jutro sam v bolnišnico prišel, dogalo se je, da ima črne k oze. Sodnik mu je očital njegovo brezmejno lahkomiselnost; obtoženec pa je dejal, da ni vedel za nevarnost tega izpuha. Lechner je bil obsojen na tri mesece strogega zapora.

Predrago pivo.

Gradec, 1. maja. V gostilni „Schimmel“ v Gradcu prodajalo se je čašo pive za 20 h.

V sled tega je bil gostilničar F. Gollner zarađi naviganja cen na 50 krun globe obsojen.

Žaljenje vojaštva.

Maribor, 29. aprila. Hišni posestnik in vpečojen železniški sedlar Johan Bilas v Studencih pri Mariboru, ki je rojen Čeh, zaklical je tam stanovanje vojakom, da so mu Rusi ljubši nego oni. Ko se je začasa črnih koz moralo nekaj vojakov na posebni kraj spraviti, izrazil se je Bilas proti njim na žaljivi način, namesto da bi pokazal z njimi usmiljenje. Deželno-sodni svetnik Modriniak obsodil ga je na 28 dni strogega zapora.

Tat darov za vojake.

Maribor, 26. aprila. 32 letni Karl Steger bil je od 21. maja p. l. pa do 18. februarja t. l. pri poskem uradu v Ptaju kot pomožni sluga nastavljen. Kot tak pokrašel je poštne zavoje in pošiljative vzorcev. V njegovem stanovanju najdeni predmeti (čevlji, tobak, cigare, cigarete, ure itd.) imeli so vrednost čez 740 krun. Med njimi so se nahajali predmeti v vrednosti 68 krun, ki so bili odpolani pred vojake na bojišču. Steger je bil obsojen na 13 mesecov težke ječe.

Prevelika politična obzirnost.

Maribor, 1. maja. Posestnik Ludovik Kresnik iz Črešnjevcu pri Slov. Bistrici, deleč naokrog splošno spošтовani mož, je znani voditelj Nemcem prijazne, skozinsko patriotske „Štajerčeve“ stranke, jako dobrì govornik, ki je bil tudi pri zadnjih državnih volitvah kot kandidat postavljen in bi bil tudi kmalu izvoljen. Bivši občinski predstojnik v Črešnjevcu, Simon Pušnik pa je pristaš narodno-klerikalne stranke ter je bil eden najzavahnejših njenih boriteljev. V sled tega sta bila Kresnik in Pušnik vedno politična nasprotnika. Po izbruhu vojne se je od deželnobrambene divizijske sodnije v Gradcu proti Pušniku u poizvedovalno postopanje zaradi zločina po § 65 k. z. pričelo, ker je dne 31. julija 1914 v Slovenski Bistrici in v Črešnjevcu javno s Srbom priaznimi klici k sovraštvu in zaničevanju zoper skupno državno zvezo cesarstva hujskal. Z razsodbo deželnobrambene vojne sodnije v Gradcu od 11. oktobra t. l. bil je Simon Pušnik obsojen na 18 mesecov težke ječe. Med pričami, ki so bile k oni kazenski razpravi poklicane, nahajal se je tudi Ludovik Kresnik, ki je bil zdaj pred okrožno sodnijo po §§ 197 in 199 a otožen, ker je v preiskovalnem postopanju pred okrajno sodnijo v Slov. Bistrici važno okoliščino zamolčal in sicer v prid svojega političnega nasprotnika. Pred takratnim pomožnim pravnim sodnikom dr. Fohnom je namreč Kresnik tajil, da bi bil Pušnikove klice slišal; v glavnih razpravah v Gradcu seveda ni ničesar zamolčal. Vojna sodnija ga je zaradi njegovega zamolčanja v preiskavi povprašala; Kresnik je dejal, da je zaradi tega molčal, ker kot politični nasprotnik Pušnika je tega ni hotel globlje potisniti. Nadalje je dejal, da ga sodnik dr. Fohn ni bil povprašal, je li je slišal veleizdajalske klice Pušnika pred svojo hišo v Črešnjevcu. Dr. Fohn pa je kot priča dejal, da je Kresnika o tej zadevi vprašal. Na podlagi te izpovedbe dra. Fohna je bil Kresnik obsojen na dva meseca ječe.

Zverinsko mučenje očeta.

Wilna, aprila. Pred tukajenje sodnijo sta imela zagovarjati 26-letni delavec Trachymowicz in njegova žena. Obdolžena sta bila, da stav sled večnega trpinčenja zakrivila smrt 79-letnega očeta Trachymowicza, od katerega sta

skušala vedno več denarja izprešati. Najvišji ček že ves svoj denar dal, sklenil je nač. k. štajer sin, odpraviti ga iz hiše. On in njegovo mast in sta starčka na zverinski način pretrpajo za tu ga končno vkljub hudemu mrazu bog veliki prosti spodila, kjer je revez tudi zmernopravljeni je bil obsojen na smrt, žena pa na krun, prijet ječe.

Škropljenje trt za leto 1914.

Znani izborni strokovnjak v vinogradni in zadevah, oskrbnik g. Franc Rudl (nansla) 6. Febr. glede prevažnega škropljenja trt v temer, filc) sledče navodilo, ki se bode gotovo pri pravljene rabi prav dobro obneslo:

Prvo škropljenje naj se iznega surovoral: 300 litrov vode, 2 kili modre galicepeha 6 K (krenega vitrijola), 2 kili galuna (Alaun). — K 90 h, je skrajšati vse poganke (Bogenruten) peha 6 K ronah, da se porabi manj vitrijolove te. Zanim ter doseže na drugi strani večje in lepšegovelenje se Za škropljenje je treba porabit le dobro uskemu orate s prav finim razprševalcem (Verškatku zadnje 20. maja) naj se splošno uporabi do škropi, pač pa žvepla, to pa tako, rodstvo rabi bode, ako le mogoče, pred cvetom dvakrat živovražniku. Pri tem zadostujejo za 1. žveplanje 3 karmadnegra drugo 6 kil žvepla.

Drugo škropljenje naj se iznega sledče 15. junija do 25. junija. Potrebščinjem mrak oral: 600 litrov vode, 4 kil modre galastopom 4 kil galuna.

Tretje škropljenje naj se iznega prvo čr od 10. do 20. julija. Potrebščina 11. mnenje oral: 900 litrov vode, 6 kil modre galici. Blizu po kil galuna. — V istem času naj se za patronne tudi tretje žveplanje, za katerega nasprotnik trebuje pri enemu oralu okroglo 10 kil. Artiljeri.

V času od 25. julija pa do 1. avgusta naj se namesto škropljenja vse pogipočodi (Triebe) skrajša (eingipfeln); s tajlerij namreč bolezenski glivici odtegne redilnataki bise razvitek. Ako ni galuna dobiti, potem se napustiti 2 kili 3 kile modre galice v 300 litrih ki se s raztopi.

Tretje in četrto škropljenje zadostuje trte zamore se izvršiti istotako z 2—3% zdravimo topino „perocida“. Ako se k raztopini spravijo to rocidu“ le nekaj modre galice primeša, jasno ji za tem sigurnejši.

Pri tem navodilu zadostuje Razpu modre galice (bakrenega vitina) za en oral in bode vinska trgratitvena okrasna na ta način polno dozoritev lesa. neslepčeno

Hvaležni smo g. oskrbniku Rudlu, nim odbor je že toliko zaslug za naše vinorejstvo stinskih opoprav posebno za to navodilo in je upati, Zarocga bodejo vinorejci natancno oprijeli. NatAdolf Kučin bodejo lahko brez skrbi na trgrat tipolske art

se je z go nico vilen Mnogo sre

Razno.

G. deželni glavar prišel je pretekli paru! Ilek v spremstvu g. deželnega odbornika Trivslanca Stalnner v Ptuj, od kodar se je riborn no z g. županom in okrajnim načelnikom Nikolaj Kningom odpeljal, da si ogledajo regule. Od teh so dela ob Pesnici. Potem se je gospod goroveni zopet vrnil v Gradec.

Jajca v ptujskem okraju. Nekateri ljubova sta vedno mislijo, da so najvišje cene le mero. V papirnatih igrača in da jih ni treba vposledwebel. Ako so potem od pristojne oblasti kazensku zaslužnim seveda jamrajo in se pritožujejo. Zlasti Emil Kos vidi pri jajcih. Ker se je zgodilo že več argumentov sudijskih naznanih, opozarjam še Krep na to, da se sme v mestu kakor v okraju Freiburga, naprej-prödajalcem ali tržcem jajca le poslat je nevišji ceni 8 vinarjev za 1 kos prodajati sledče kri se to ceno prekorači, so tržci kakor Aushal kaznivi. Naravnost na konzumente, torej na haltenki kupujejo jajca za lastno porabo, se Juna Ptuju prodajati jajca po 10 vinarjev oficirski na kos. Vsakdo naj se drži teh oblastiburga in napravili tudi lepo stego.

Most čez potok na Bregu pri Ptuj medajlo, se nahaja zdaj v popravilu. Za čas popravil križem oso po napravi okrajnega načelnika Ora in zadržanje ptujski pionirji zgradili začasni pomožni brostno in napravili tudi lepo stego.

Najvišje cene za svinjsko mast in špeh. C. k. štajerska namestnica določila je za svinjsko mast in špeh sledče najvišje cene, ki veljajo za tuge kakor tudi za domačje blago : Veličinski upravi z 100 kil netto-teže : pripravljeni namizni špeh (dunajski „šnit“) 513 kron, pripravljeni hrbtni špeh 556 K., okajeni surov špeh 544 K., okajeni namizni špeh 555 K., okajeni hrbtni špeh 600 K., neokajeni krušni špeh 531 K., paprika-špeh 574 K., kuhan špeh 54 K., desertni špeh 680 K. — V mali trgovini in za eno kilo izpuščene masti (svinjskega masla) 6 K 40 h, neizpuščene surove masti (šmer, filc) 6 K., surovega špeha 5 K 60 h, pripravljenega namiznega špeha 5 K 70 h, pripravljenega hrbtnega špeha 6 K 20 h, okajena surovega špeha 6 K 10 h, okajenega namiznega špeha 6 K 20 h, okajenega hrbtnega špeha 6 K 70 h, neokajenega krušnega špeha 5 K 90 h, paprika-špeha 6 K 50 h, kuhanega špeha 6 K 50 h, desertnega špeha pa 7 K 60 h.

Zanimivo rusko armadno povelje. Sledče povelje se je v originalu pri nekem vjetem ruskega oficirja našlo. Izdano je bilo pri začetku zadnje ponesrečene ruske ofenzive in tvori zopetni dokaz, kakšna sredstva mora rusko vojsko rabiti, da spravi svojo infanterijo proti sovražniku : — *Telegram : Poveljniku 27. armadnega zbora. Nujno. Tajno. Sprejeto dne 16. marca 1916. Zapovedujem za predstoječi boj sledče : 1. Art. priprava prične pri jutranjem mraku, tako da zamore infanterija pred nastopom teme prvo črto nasprotnika vzeti. — 2. Po začetku naskoka preložiti je art. ogenj na prvo črto strelnih jarkov sovražnika. — 3. V učenje obrambo porabititi je vsa sredstva. — 4. Blizu prve postojanke napraviti je taborišča za patroni, žico itd. — 5. Po zavzetju jarkov nasprotnika se napadale ne smejo vstaviti. — 6. Artiljerija ima vse odrediti, da se prepreči streljanje na lastne čete. — 7. Četam je sporočiti, da bodejo rezerve in artiljerija nanje streljati pričeli, ako bi se poskusili napadalci vjeti pustiti. — 8. Vsi na prstih ranjeni in oni, ki so se sami poškodovali, se morajo po bitki nazaj odpeljati. — 9. Policija mora skrbno na vsa zadajna pota paziti, da ne pride noben združni skozi njeno stražo itd. itd.“ — Rusi spravijo torej svojo infanterijo le tedaj naprej, ako ji zagrozijo, da bode v slučaju bega od lastne artiljerije pokončana . . .*

Razpustitev občinskega zastopa Trbonje. Namestvo je občinski zastop Trbonje (politični okraj Slovenji Gradec) razpustilo zaradi neskllepnosti in dogovorno s štajerskim deželnim odborom poverilo začasno oskrbovanje občinskih opravil trgovcu Juriju Lauku v Trbonjah. **Zaročenca.** G. c. in k. računski feuerwerker Adolf Kuttner in nemekem regimentu težke poljske artiljerije, ki se nahaja zdaj v Josefstadtu, se je z gospicom Luise Roiss, zasebnico in lastnico vile v Rossweinu pri Mariboru zaročil. Muogo sreče vrlemu in splošno spoštovanemu paru !

Tri vojna odlikovanja v eni družini. V Maribornu stanuječi stražmojster v p. gospod Nikolaj Koschak ima štiri sinove na fronti. Od teh so že trije odlikovani. Dobili so namreč : orožniški ritmojster g. Maks Koschak in hauptman Heinrich Koschak signum laudis; oba sta obiskovala svoj čas mariborsko kadetno šolo. V mariborskih telovadnih krogih znani feldwebel Fritz Koschak bil je s srebrnim zaslужnim križem s krono odlikovan. Četrtri sin Emil Koschak služi v nemekem huzarskem regimentu in se bori na severnem bojišču.

Krepko velikonočno voščilo. Neki meščan iz Freiburga, ki žrtvuje svojo kri na bojiščih, postal je nezadovoljezen in javkajočim v zaledju sledče kratko in krepko velikonočno voščilo : Aushalten — Haushalten — Maul halten !

Junaški Koršec. Gospod Adolf Glanzler, oficijski namestnik v fjb. 8, doma iz Sachsenburga na Korškem, ki je bil že z zlato, veliko in malo srebrno ter bronasto hrabrostno medaljo, nadalje pa tudi z zlatim zaslужnim križem odlikovan, dobil je za izredno hrabrost zadržanje na bojišču zopet veliko srebrno hrabrostno medaljo. Čestitamo junaškemu Koršcu iz srca !

Proti pokvarjenju mladine med vojno se je v zadnjem času prav mnogo pisalo in govorilo. Na Nemškem so že davno storili primerne korake, da se mladino nadzoruje in to pokvarjenje s tem onemogoči. Zdaj je izdala tudi c. k. štajerska namestnica posebni odlok, ki se tega predmeta tiče in katerega glavne točke so sledče : 1. Mladini (to so osebe obeh spolov pod dokončanim 16. letom starosti) je kazenje to baka na javnih potih, cestah, trgh in prostorih prepovedano. — 2. Brez spremstva odraslih svojcev, jerobov, nadziralnih oseb, učiteljev, delodajalcev itd. je mladini obisk gostiln in kavaren itd. prepovedano. Po 9. uri zvečer (od 1. oktobra do 30. aprila pa že po 8. uri zvečer) je mladini pristop v gostilne ali daljšo bivanje v njih tudi v spremstvu odraslih prepovedano. Prestopki te prepovedi se bodejo kaznovati tudi na sokrivem gostilničarju. — 3. Mladini je po hajanje brez opravkov na javnih cestah, potih, trgh in drugih javnih krajih po 9. uri zvečer (od 1. oktobra do 30. aprila pa že po 8. uri zvečer) prepovedano. Politične oblasti pa zamorejo tudi prejšnji čas določiti. — 4. Lastnikom varijetejev itd. je prepovedano, da pustijo vstopiti v svoja podjetja mladino v spremstvu ali brez spremstva odraslih. — 5. Prodaja nepotrebnih luksus-predmetov in igrač neposredno na mladino je prepovedana. — 6. Ta odredba se mora v vseh gostilnah itd. na vidnem mestu nabit. — 7. Prestopki te prepovedi kaznovati se bodejo na mladini sami, ako je za kazeno zmožna, na odgovornih nadziralnih osebah in gostilničarjih od politične oblasti 1. instanco z denarno kaznijo od 2 do 200 kron ali z zaporum od 6 ur do 14 dni, oziroma tudi s tem, da se bode dotične obrate zaprlo. — 8. Mladini je obisk javnih kinematografičnih predstav le tedaj dovoljen, ako so te predstave pred 8. uro zvečer končane in je njih vsebina za mladino primerna izpoznanja. — 9. Prepoved oddaje žganj pijač na mladino ostane veljavna. — 10. Ta odredba stopi z dnevom njenega razglossa v veljavo. — Mnogo ta odredba ne bude pomagala, zlasti ako se ne boda strogo izvrševala. Glavna stvar leži pač pri starših, ki so v prvi vrsti odgovorni za svoje otroke!

Nezvestoba žensk na Francoskem. List „Le Phare“ v Nantes na Francoskem objavlja statistiko, po kateri pride v enem samem departementu (okraju) skoraj 100 na dopust došlih vojakov zaradi poskušenega ali izvršenega uboja svojih soprog pred vojno sodišče. Zakonska zvestoba torej pri Francozinhaj ni posebno trdna. Odkrito povedano je pa tudi v naših krajih prav mnogo nesramnih babnic, ki se vsled odstotnosti svojih poštenih, v vojski se borečih mož obnašajo kakor — gotove štirinogate živali. Na take babnike bi moral oblasti paziti in jim zlasti podporo odvzet. Vlačuge ne zaslužijo državne milosti !

Razstrebla v muničijski fabriki. Londonski listi poročajo iz Pittsburgha v Ameriki, da je uničil požar muničijsko fabriko Hotbar & Comp. Skode je za 250.000 dolarjev (1½ milijonov kron). Svoj čas je ta fabrika izdelovala kmetijsko orožje.

Veselje nad zavzetjem Kut-el-Amara je bilo vedeno nepopisno. V Konstantinoplu se je vest hipoma po vsem mestu razširila in povzročila povsod veliko navdušenje. Takoj se je pričelo zastave razobešati. Veselje je temvečje, ker je to prva kapitulacija večje angleške posadke od začetka vojne sem. Tudi na Dunaju se je na vseh javnih in na mnogih zasebnih hišah zastave razobesilo. — Cesar Viljem je istotko odredil razobešenje zastav na javnih poslopjih. — „Frankfurter Ztg.“ piše o zavzetju Kut-el-Amara : Padec trdnjave se bode bliskoma pri vseh plemenih v Armeniji, Perziji in Afganistanu razširil in vsem narodom poraz angleškega orožja naznani. Velepomembno za Turčijo je, da ima zdaj v elike sile proste, ki jih zamore vreči na Irak-fronto ali pa proti Rusom v Perziji.

Cetrtvo vojno posojilo. Mestna občina Slovenska Bistrica podpisala je za cetrtvo vojno posojilo 30.000 K. tamošnjo nemško telovadno društvo pa 20.000 K. — Fabrika kemičnih produktov v Hrastniku je podpisala

100.000 K. — Gospod A. Westen v Celju je dal za posojilo 300.000 K. — Gosp. Johan Jeschounig v Arndorfu pri Celju podpisal je 50.000 K. in iz zapuščine dvornega svetnika dr. Jos. Hannack 25.000 K.

Trije vloomi v eni noči. Iz Beljakova se poroča z dne 28. aprila : Pri posestnici Mariji Sturm v Kaltschachu, pri posestniku Valentinnu Hoja in pri posestniku G. Schellander v Trabenigu se je v velikonočnih praznikih vlomovalo in veliko število življenskih sredstev pokradlo. Tatove se še ni zasačilo.

Vlomi. V občini St. Michael pri Wolfsbergu na Koroškem so neznani tatovi v noči od 25. na 26. aprila izvršili dva izredno predzrna vlooma.

Privatni poštni paketi. C. kr. poštni urad nam poroča : V dostavljenju zasebnih poštnih paketov k stalnim etapnim uradom od avstro-ogrskih čet zasedenih pokrajin ne nastopi nobena sprememba. Pošiljatev zasebnih poštnih paketov dovoljena je sedaj k sledečim vojno-poštnim uradom : 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 19/II, 20, 22, 22/II, 22/III, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 50, 51, 52, 54, 56, 57, 62, 63, 66, 68, 70, 71, 72, 75, 76, 78, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 94, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 110, 111, 115, 116, 116/III, 118, 119, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 136, 137, 139, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 149, 156, 160, 162, 163, 164, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 202, 204, 206, 207, 208, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 219, 220, 222, 225, 227, 228, 230, 231, 233, 234, 236, 237, 238, 251, 253, 254, 260, 261, 264, 265, 273, 274, 301, 301/II, 301/III, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 341, 350, 351, 351/II, 351/III, 352, 353, 355, 501, 505, 506, 507, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630.

Potres. V Gradcu in na mnogih krajih srednje ter zgornje Štajerske čutil se je pretekli pondeljek potresni sunek, ki pa v splošnem ni napravil nobene škode.

Zaprli so v Celovcu l. 1897 rojenega ključavniciarskega pomočnika Johana Peter ter njegovo ljubico Ano Burggraff, ki sta v mestu in okolici izvršila mnogo vlomov ter tativ. Peter je zaradi tativne že opetovanjo predkazovan.

Skoda-tvornice. Akcijska družba velikih tvornic za orožje Skoda imela je pred kratkim svoje občeno zborovanje. Na zborovanju se je dovolilo v vojno-oskrbovalne namene tri milijone kron.

Velika železniška nesreča. V noči od 27. na 28. aprila zgodila se je v postaji Št. Jurij ob južni železnični velika železniška nesreča, kateri je padlo kot žrtev tudi več človeških bitij.

Zivinotržci in živinski sejmi. Grazer Tagblattu se iz Linza poroča : Živinorejci na Zgornjem Avstrijskem hočajo namestniške odredbe preprečiti. Zadnji sejmi so bili tako slabo obiskani, da se je komaj potrebščino za vojašto krilo. Kakor se čuje, hoče zdaj vojašto temu postopanju konec napraviti in za prihodnje dni prisilni prigraditi živine odrediti.

Pogreša se krčmar Egijid Vihar. Dne 24. aprila odšel je iz svoje gostilne na Breg pri Celju, da gre z nekim znancem v kavarno. Znanci so šli naprej. Od tega časa se Vihar pogreša. Drugi dan našli so v vodi njegov klobuk.

Kako je telica kravo pozrla. V Virovici na Hrvatskem prodala je neka žena svojo kravo za 990 kron ; krava je tvorila vse njen premoženje. Žena je skrila denar v štrozaku. Te dni pa je nesla štrozak na dvorišče, da ga sčedi ; pri temu je pozabilo, da se nahaja v njemu denar. Ko se je po kratki odstotnosti zopet na dvorišče vrnila, opazila je še, kako je neka telica s koruzno slamo njenega štrozaka zadnje v njem uahajajoče se bankovce pozrla . . .

Pazite na deco ! Dne 22. aprila pustila je rudarjeva žena Schmidt v Trbovljah svoje otroke same v stanovanju. Ko je postalno temno, začgal je 4-letni Jožef, da bi poiskal neko izgubljeno igračo, luč. Z lučjo prišel je 1½ letni

sestrici Mariji preblizu. Dekletcu se je obleka vnela. Pridobila je tako težke opeklne, da je drugi dan umrla.

Umrl je bivši minister za uk in bogočastje, član gospodske zbornice dr. Gustav March et. Spadal je med najbolj pomembne politike zadnjega časa.

Nezgoda z dinamitno patrono. V Trbižu na Koroškem našla sta 13-letni Jožef Zussner in njegov brat Franc dinamitne patrone. Medtem ko je Franc patrono v potok vrgel, nesel je Jožef eno domu in je pričel z vilicami v nju ruvati. Vsled tega se je patrona nakrat razstrelila in je raztrgala neprevidnemu dečku levo roko.

Požig. V gospodarskem poslopu posestnika Andreja Kančnik v Drasendorfu pri St. Vidu na Koroškem izbruhnil je ogenj, ki se je tako hitro razširil, da se niti živine ni moglo rešiti. V hiši se je nahajala 20-letna božastna hčerka. Bežala je napol oblečena iz stanovanja in pozabila otroka dekle Aufegger seboj vzeti; mati pa je otroka potem sama iz plamena rešila. Posestnik nahajal se je za časa izbruhna ognja s svojo družino na polju in je zamogel komaj nekaj obleke ter denar rešiti. V hlevu je zgorelo 16 kosov govede, 16 prašičev in 1 konj. Škode je okoli 40.000 kron, zavarovalnina pa znaša komaj 18.000 kron. Sodi se, da je nekdo nalašč začgal.

Veliki požar. Pri posestniku Pavlu Werdniku v Libeličah na Koroškem izbruhnil je ogenj, pri katerem je zgorelo stanovanlo in gospodarsko poslopje, mnogo žira, krme, kmetijskih strojev in orodja. Ogenj se je razširil na posestvo soseda Andreja Schumnika, vpepelil tam tudi stanovanlo in gospodarsko poslopje, 30 čebelnjakov, med njimi 10 polnih, stroje, orodje, zalogu žita ter dve svinji. Ena krava je bila hudo opečena in pet ovc, ki so bile po diemu omamljene, se je moralo takoj zaklati. Pri Werdniku se je zamoglo med požarom iz razvalin hleva tri kose govede nepoškodovane potegniti. Zgorelo je na Werdniku tudi denarja za 1800 kron. Škode je za 28.000 kron, medtem ko znaša zavarovalnina le 9000 kron.

Gospodarska razmotrivanja.

Pred kratkim je izšla knjiga, ki obstoji skoraj iz ključno iz številki, ki pa je ravno zato prav zanimiva.* Za sedanje razmere najbolj zanimive so seveda cene živiljenskih sredstev. Knjiga je iz leta 1912. Posnemamo ji sledče podatke. Rafinadni sladkor (prima centrifugal-pišč) stal je v izvozni trgovini voznine prosti iz Trsta v 1912. letu 38 K 63 h. V Avstriji se je zahtevalo takrat 70 h za eno kilo sladkorja v kockah; danes pa se zahteva ranj 1 K 14 h! Izdelovalci kakor država delajo dobro kupčijo pri domači trgovini s sladkorjem; izdelovalci bojšči kakor kedaj preje; od tega pribajajo visoke dividende sladkornih akcijskih druž. Prav zanimive so tudi za l. 1912 navedene cene za žito in moko. Znašale so za 100 kilo pšenice 25 K 38 h, rži 21 K 60 h, ječmena 21 K 34 h, ovsu 19 K 28 h, koruze 22 K. V tem letu se je dobilo 100 kilo pšenične moke st. 0 za 34 K 62 h, št. 1 za 34 K 46 h, št. 4 za 32 K 50 h in št. 7 za 28 K 66 h. Rženo moko se je dobilo 100 kilo št. 0 za 31 K 74 h, št. 1 za 29 K 76 h in št. 3 za 24 K 60 h. Danes je najvišja cena za pšenico 32 K, moka št. 0 stane 1 K 21 h, št. 1 pa 1 K; krušna moka od pšenice ali rži stane danes 51 h.

Leta 1912 obstajala je med ceno za pšenico in rž ter ono moko razlika od 11 do 40% pri rži. Cena za fine otrobe znašala je takrat 14 K 84 h, za debele otrobe pa 15 K 50 h. Zdaj znaša razlika med pšenico in iz nje zmleto moko 58 do 375%, pri rži pa 70%. Pri temu so tudi otrobi mnogo dražji.

Leta 1914 se je še dobililo kilo najboljšega polentnega grisa* za 26 h. Danes pa stane 51 h. Dobi se pa nikjer. Kaj pomagajo potem primerne cene? Cinkvantinske grise stane v Gradcu 84 do 90 h, torej skoraj štirikratliko, kakor se je dobil l. 1914 v najboljši kakovosti.

Ako se je l. 1914 kilo najboljšega polentnega grisa (cinkvantin-grisa) pri cinkvantinski ceni od 22 h za 26 h dobio, je vprašanje pač razumljivo, kaj mora danes rdeči koruza koštati, ako ze zahteva za isto množino (1 kilo) 84 do 90 h. Odgovor ne more opravitičiti nezasišano ceno. Splošno znano je, da kupčevalci z žitom in izdelovalci z moko pri nizkih cenah l. 1912 in še cenejših prejšnjih let niso samo dobro živelji marveč so si tudi velika premoženja pridobili, to pa pri prosti konkurenči. Zdaj ni nobene konkurence pri nakupu; obratni troški so tako nizki, da sploh ne pridejo v poštev v — vključ v temu ogromne razlike v ceni moke. Natančno pojasnilo bi bilo tukaj potrebno.

Leta 1912 se je prodajalo fižol za 29 do 32 h, grah za 31 h in leča za 51 h (pri eni kili). Govedina je koštala K 180 do 207, leta 1901 pa K 122 do 152. Podobne so bile cene za teleče in svinjsko meso ter

svinjsko mast. Te cene veljajo za Dunaj (v veliki kupčini) in so seveda v posameznih krovinnih različne. Za Štajersko veljale so l. 1912 sledče cene (v klepaju so cene leta 1902): 1 kg meso 181 h (126), pšenične moke št. 0 392 (40), fižol 47 (32), grah 63 (56), rži srednji 48 h (50), krompir 14 h (125), svinjska mast 210 h (160) in šunka istotako. V Gradcu se je dobilo l. 1912 še 100 kil trboveljskega premoga za 2:30 K, danes stane od K 378 do 480. To so bili lepi časi! Še pred dvema letoma zamoglo se je kupiti za 30 kron 5 kg moke, 5 kg sladkorja v kockah, 1 kg fine kave, 1/2 kg dobrega čaja, 1/2 kg kakao, 1 steklenico rumu, 3 kg masti, milo in druge manjše stvari kot mesečno potrebujoča za tri osebe. Danes se porabi 30 K, ako se kupi 2 kg masti in 1 kg kave!! Za večji del živiljenskih potrebuščin so cene na trikratno in večkratno višokost poskočile. Prav zanimive so tudi zahtevane cene pri kupčiji z živino. Ta navajanja cen postajajo naravnost nezaslišana.

Gospodinjava mora biti prava umetnica v štedenju, ako porabi za državo 5 glav na meseč samo 3 kg masti. Razlika cen za svinjsko mast je danes proti l. 1914 tako velika, da znaša v enem letu za 4 K več, kakor se plačuje dobrodninskega davka pri 7800 K dohodka (164 K, 22. stopinjsa). Ako se za eno osebo v enem mesecu le 1/4 kg masti porabi, napravi to v enem letu 6 kg, torej za Gradec z okroglo 160.000 prebivalci 960.000 kg. Razlika cene znaša srednjo od l. 1912 sem 5 K, torej $960.000 \times 5 = 4,800,000$ K. Koliko mora znašati ta razlika šele po vsej deželi in vsej državi!

Gotovo: vključ tem razmeram mora r a m o v z d r ž a t i l! Ali vprašanje se vendar ne bode dalo zavrniti, je li je ta visoka draginja tudi popolnoma opravljena ali ne. Kazenska sodnija v Münchenu je zadnjiči zlate besede izrekla: »Vojno oderuštrovo je sramotno postopanje posebno težke vrste. Oderuštrovo z živiljenskimi sredstvi uničuje temelje državice in kdor se ga udeležuje, je deželni izdajalec!“

E. H. (Grazer Tagblatt.)

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K. B. Dunaj, 4. maja. Severno-zapadno od Tarnopola vjeli smo 100 Rusov. — Proti tolminskemu mostiču, Flitschu in drugim delom koroške fronte nastopila je sovražna artillerija ljuteje. — Danes ponovi preplovil je neki sovražni letalni stroj izliv Vipave, vrgel 4 bombe in poletel potem čez Ljubljano in Zalog. Na vrtniti zastavil mu je naš art. ogenj pri Dornbergu pot. Obenem od naših letalcev napaden in začagan, padel je ital. letalni stroj na tla. Vsi štiri letalci so mrtvi. — Več naših letal napadlo je včeraj ital. tabore pri Vilescu in je vrglo mnogo bomb ter se po hudem zračnem boju nepoškodovano vrnilo. — Dne 3. maja so naši letalci napadli kolodvor, fabriko žvepla in vojašnice v Ravenni. Dobri učinek in požar v fabriki se je opazilo. Vključ hudemu obstrelevanju so se vsa naša letala nepoškodovana vrnila. — V istem času zadela je neka naša torpedna flotilja južno-vzhodno od izliva Poja na 4 sovražne razruševalce. Vrnil se je uspešni pomorski boj.

* * *

Nemško poročilo.

K. B. Berlin, 4. maja. Na zapadu se je vršilo proti Francozom in Angležem veliko uspešnih bojev. — Pet sovražnih letal je bilo sestreljenih. — Tudi na ruski fronti so naši letalci uspešno bombe metali. — Brodovje nemških letal napadlo je z velikim uspehom angleško vzhodno obrežje. Vsa letala razven „L 20“ so se vrnila. Tudi v ostalem se je vršilo mnogo za Nemce ugodnih letalnih bojev.

* * *

Nemški podmorski čoln se streli angleško letalo.

K. B. Berlin, 4. maja (W. B.). Eden naših podmorskih čolnov je ob flandrijskem obrežju en angleško letalo sestrelil, katerega letalce je rešil en sovražni razruševalci.

Znana f. ur Maks Böhnle, Dunaj IV., Margaretha 27/51 nam naznana, da ima vključ 50 do 80% nevarenje v nekaj vrst ur še po starci ceni v zalogi, ki bodojo pa v casu razprodane. Na željo dobri vsak čitalcu našega lista v skladu z navedenim dopisan. Dopisnica na imenovanem zadostuje.

V okrepanje pljuč priporočamo masaže prs in hrba lejerjev oživljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zravnim fluidom. S tem se koristi zavrhno delovanje kože v krvni cirkulaciji, se okrepa ves organizem. 12 steklenice tega blagodejnega sredstva poslije povsed franko za 6 kron lekarji Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvaško). Bilo naj bi v hiši. Od mnogih zdravnikov priporočeno. Mnogo čez stotinovih pism. Zamore se tudi obenem Fellerjevo milo edino Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 škatljic franko 40 h narociti.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. aprila: 62, 39, 79, 18
Trst, dne 3. maja: 14, 79, 60, 56

Viničar

2 do 3 ljudi se sprejmejo pri Joh. Jausch M. St. Kunigund pri Mariboru.

Vse

dame vedo, da je dobro desinfekcijsko sredstvo pri toaleti govanju bolnikov velike važnosti. Zahteva se danes, da desinfekcijsko sredstvo hitro in sigurno učinkuje, da pa tudi prijeti in da je ceno. Mnogokrat

bodejo

Judje opazili, da nekateri dame po karbolu disiča desinfekcijsko sredstvo odpravijo, ker se ta neprijetni duh ne da odpriči. Ako se pa vedno le

Lysoform

rabi, se nima neprilik! Lysoform ima prijetni dobr aromat, je poceni in ni strupen. Originalna steklenica v vsaki in drožeri K 1:25. Vse dame naj bi torej le Lysoform

rabi

Nove cene od 1. maja naprej:

Lysoform ena steklenica 100 gr	100
" " 250	250
" " 500	500
" " 1000	1000
" " toaletno milo en kos	
Pfefferminz-Lysoform (ustna voda)	

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajne je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure depoldne.

1 kopelj z vodnim zrakom, pan. Beaufort z rjavo K — 70

V nedeljo dne 21. ma
se vrši v Radahovi
4. uri popoldne in
pondeljek dne 22. ma
ob 8. uri zjutraj v Zgo
nji Veličini (Teichwie
ter ob 3. uri popoldne
Samarkovi

licitacija trav

K nji vabi uljudno
Jos. Ornig v Ptuj

*) Statistisches Handbuch über die gesamten Verhältnisse des österreichischen Staates und seiner Bevölkerung.